

Dosarul nr.2ra-1236/19

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central, judecător: V. Caragia

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători: G. Dașchevici, A. Danilov, L. Bulgac

ÎNCHEIERE

03 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea Municipală „Orhei Transport”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Victor Șeremet către Întreprinderea Municipală „Orhei Transport” cu privire la anularea ordinului, încasarea salariului pentru perioada absențelor forțate de la serviciu, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea Municipală „Orhei Transport” și menținută hotărârea din 05 noiembrie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, prin care a fost admisă acțiunea,

c o n s t a t ă:

La 01 august 2018, Victor Șeremet s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către ÎM „Orhei Transport”, prin care a solicitat recunoașterea nulității ordinului ÎM „Orhei Transport” nr. 80-P din 05 iulie 2018; încasarea despăgubirii în cuantum de 8000 de lei, lunar, pentru întreaga perioadă de absență forțată de la locul de muncă, începând cu 06 iulie 2018; repararea prejudiciului moral în mărime de 8000 de lei, cât și compensarea cheltuielilor de judecată, inclusiv a sumei de 4000 de lei cu titlu de asistență juridică.

În motivarea cererii a indicat că, începând cu 27 mai 2013, a fost angajat la ÎM „Orhei Transport”. Prin ordinul nr. 08-P din 25 ianuarie 2018, reclamantul a fost concediat din funcția de manager adjunct al ÎM „Orhei Transport”, în baza art. 86 alin. (1) lit. h) Codul muncii, - pentru absența fără motive întemeiate de la locul de lucru timp de 4 ore consecutive.

Prin hotărârea din 28 mai 2018 a Judecătoriei Orhei, Victor Șeremet a fost restabilit la serviciu, în legătură cu nulitatea ordinului de concediere. Ulterior, însă, reclamantului i-a fost adus la cunoștință ordinul nr. 80-P din 05 iulie 2018 cu

privire la suspendarea contractului individual de muncă în circumstanțele care nu depind de voința părților.

Nu este de acord cu ordinul nominalizat, îl consideră ilegal și neîntemeiat, ori, în conformitate cu art. 330 Codul muncii, angajatorul este obligat să compenseze persoanei salariul pe care aceasta nu l-a primit, în toate cazurile privării ilegale de posibilitatea de a munci. Această obligație survine, în particular, în caz de: b) eliberare ilegală din serviciu sau transfer ilegal la o altă muncă; h) neîndeplinire în termen a hotărârii organului competent de jurisdicție a muncii care a soluționat un litigiu (conflict) având ca obiect privarea de posibilitatea de a munci.

Contractul individual de muncă a fost suspendat în baza deciziei Consiliului municipal Orhei nr. 6.10.4 din 16 iunie 2017 „cu privire la aprobarea statelor de personal ale ÎM „Orhei Transport”, state în care funcția de manager adjunct ocupată de reclamant nu se mai regăsește, respectiv nu este posibil ca acesta să mai activeze la întreprinderea dată.

Decizia respectivă este eronat interpretată, ca având relevanță juridică pentru situația părților în litigiu, deoarece, în primul rând, prin invocarea acestei decizii se înlătură caracterul obligatoriu al hotărârii judecătorești de restabilire a reclamantului Șeremet Victor la locul de muncă. Situația juridică la data adoptării deciziei de către Consiliul municipal, la care pârâtul face referire, este diferită de situația juridică la momentul emiterii ordinului contestat.

În al doilea rând, ÎM „Orhei Transport” este o persoană juridică distinctă, care dispune de elemente de identificare proprii (cod fiscal, conturi bancare, antet, etc.) patrimoniu și conducere proprie (manager-șef). În această calitate, de persoană juridică, pârâtul are o capacitate juridică civilă (de folosință și de exercițiu, atât materială, cât și procesuală) separată de cea care aparține la oricare altă persoană, inclusiv față de Consiliul municipal Orhei. ÎM „Orhei Transport” nu este o subdiviziune a Primăriei Orhei sau a altui organ municipal. Organele municipale nu au putere de decizie nemijlocită, în chestiunile de organizare interioară a ÎM „Orhei Transport”. Formarea ÎM „Orhei Transport” ca o întreprindere municipală, cu personalitate juridică proprie, anume că a implicat o autonomie pronunțată a acesteia, în desfășurarea activității prevăzute de Statutul întreprinderii, atât pe chestiunile legate nemijlocit de activitatea de bază (prestarea serviciilor de transport), cât și în organizarea internă a acestei activități, inclusiv în formarea statelor de personal. În așa fel, implicarea organelor municipale, în activitatea întreprinderii, altfel decât în formele statutare este o eroare. Cu atât mai mult, este o eroare acceptarea acestei implicări de către managerul-șef al întreprinderii, mai ales în detrimentul unei hotărâri judecătorești executorii.

Conform textului legal, statele de personal se aprobă anual. Pe cale de consecință, asemenea document (statele de personal ale ÎM „Orhei Transport”) urma să fie aprobat pe parcursul primei luni a anului calendaristic, adică până la 31 ianuarie 2018. Totuși, ordinul nu face referire la statele de personal, aprobate pentru anul calendaristic început la 01 ianuarie 2018. Ori, asemenea state de personal ar fi fost relevante (poate) dacă erau aprobate pentru anul curent (eventual).

Astfel, decizia Consiliului municipal Orhei este un act juridic depășit și inadmisibil a fi pus ca temei la baza ordinului de suspendare a relațiilor de muncă. Dacă temeiul normativ/superior al emiterii unui ordin este depășit, înseamnă că decade înseși ordinul.

Dânsul a înaintat în prealabil o cerere pârâtului, prin care a solicitat revocarea ordinului contestat, încercând în acest fel soluționarea amiabilă a litigiului, însă încercarea nu s-a soldat cu succes.

Ordinul contestat îi afectează drepturile patrimoniale (dreptul de a munci și de a primi remunerare pentru munca sa), precum și drepturile personale nepatrimoniale, în special demnitatea în muncă a reclamantului, fiind pus într-o situație de incertitudine/nesiguranță și impus să se adreseze către organele de jurisdicție a muncii. Pe cale de consecință, solicită și compensarea prejudiciului moral, prin recuperarea sumei echivalente a unui salariu mediu lunar, deoarece acestuia i-a fost creată situația de imposibilitate de a munci.

Prin hotărârea din 05 noiembrie 2018 a Judecătoria Orhei, sediul Central, cererea de chemare în judecată înaintată de Șeremet Victor a fost admisă.

Împotriva hotărârii instanței de fond, la 04 decembrie 2018, ÎM „Orhei Transport” a declarat apel, solicitând casarea hotărârii și emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

Prin decizia din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de ÎM „Orhei Transport” și menținută hotărârea primei instanțe.

În justificarea soluției, instanța de apel a indicat că, prima instanță corect a reținut ca neîntemeiat și ilegal ordinul contestat de reclamant, deoarece acesta contravine art. 78 Codul muncii, care prevede exhaustiv cazurile în care contractul individual de muncă se suspendă la inițiativa uneia dintre părți. La caz, contractul individual de muncă a fost suspendat din inițiativa angajatorului. Respectiv, relevante sunt prevederile alin. (2) din articolul menționat, care stabilește că contractul individual de muncă poate fi suspendat din inițiativa angajatorului: a) pe durata anchetei de serviciu, efectuate în condițiile prezentului cod; c) în alte cazuri prevăzute de legislație.

Din conținutul ordinului contestat, rezultă că contractul individual de muncă, încheiat între ÎM „Orhei Transport” și Șeremet Victor, a fost suspendat în temeiul art. 76 lit. (n) Codul muncii, care prevede că, contractul individual de muncă se suspendă în circumstanțe ce nu depind de voința părților în alte cazuri prevăzute de legislația în vigoare. Ca circumstanțe ce nu depind de voința părților s-a invocat șomajul tehnic și staționarea, adică situațiile reglementate de art. 80 și art. 80¹ alin. (1) și (2) Codul muncii, care prevăd că șomajul tehnic reprezintă imposibilitatea temporară a continuării activității de producție de către unitate sau de către o subdiviziune interioară a acesteia pentru motive economice obiective. Durata șomajului tehnic nu poate depăși 4 luni în decursul unui an calendaristic. Pe durata șomajului tehnic, salariații se vor afla la dispoziția angajatorului, acesta având oricând posibilitatea să dispună reluarea activității.

În perioada șomajului tehnic, salariații beneficiază lunar de o indemnizație ce nu poate fi mai mică de 50 la sută din salariul lor de bază, cu excepția cazurilor de suspendare a contractului individual de muncă conform art. 77 lit. c). Modul în

care salariații vor executa obligația de a se afla la dispoziția angajatorului, precum și mărimea concretă a indemnizației de care beneficiază salariații în perioada somajului tehnic, se stabilesc prin ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) angajatorului, de contractul colectiv de muncă și de convențiile colective.

Staționarea reprezintă imposibilitatea temporară a continuării activității de producție de către unitate, de către o subdiviziune (subdiviziuni) interioară a acesteia, de către un salariat sau un grup de salariați și poate fi produsă: a) din cauze ce nu depind de angajator sau salariat; b) din vina angajatorului; c) din vina salariatului.

Însă, la judecarea cauzei, nu s-au stabilit existența, la caz, a oricăror circumstanțe prevăzute expres de lege, care ar fi putut servi ca temei legal de suspendare a contractului individual de muncă, încheiat între ÎM „Orhei Transport” și Șeremet Victor. Or, dificultățile apărute în caz de restabilire în serviciu a salariatului în situația în care funcția acestuia este deja redusă, nu este calificată de legiuitor ca o circumstanță ce oferă angajatorului dreptul de a suspenda contractul individual de muncă.

Mai mult ca atât, potrivit art. 16 Cod de procedură civilă, hotărârile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sunt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și de alte legi. La caz, contrar cerințelor normelor legale enunțate supra, coroborate cu art. 256 alin. (2) Cod de procedură civilă, care prevede că hotărârea judecătorească privind reintegrarea în serviciu a salariatului concediat sau transferat nelegitim urmează a fi executată imediat, ÎM „Orhei Transport”, a dispus suspendarea contractului individual de muncă încheiat cu Șeremet Victor, emițând în acest sens un ordin ilegal.

La 08.05.2019, Întreprinderea Municipală „Orhei Transport” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 28 februarie 2019.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, o consideră drept una ilegală, primită în urma aplicării eronate a normelor de drept material, precum și a aprecierii arbitrare a probelor, invocând ca temei pentru declararea recursului art. 432 alin. (2) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

La 01.07.2019, Victor Șeremet a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat ca recursul să fie declarat inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 28 februarie 2019 și expediată pentru comunicare participanților la proces la 13 martie 2019 (f. d. 194), iar recursul a fost depus la 08 mai 2019. Astfel, se constată că

recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în termen.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Întreprinderea Municipală „Orhei Transport”, neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Întreprinderea Municipală „Orhei Transport”, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentei cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la

o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenței, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de către Întreprinderea Municipală „Orhei Transport”.

Astfel, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Întreprinderea Municipală „Orhei Transport”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Svetlana Filincova